

Brand i flerbostadshus på [REDACTED] i Sölvesborg, 2013-08-16

Upplysningar om branden

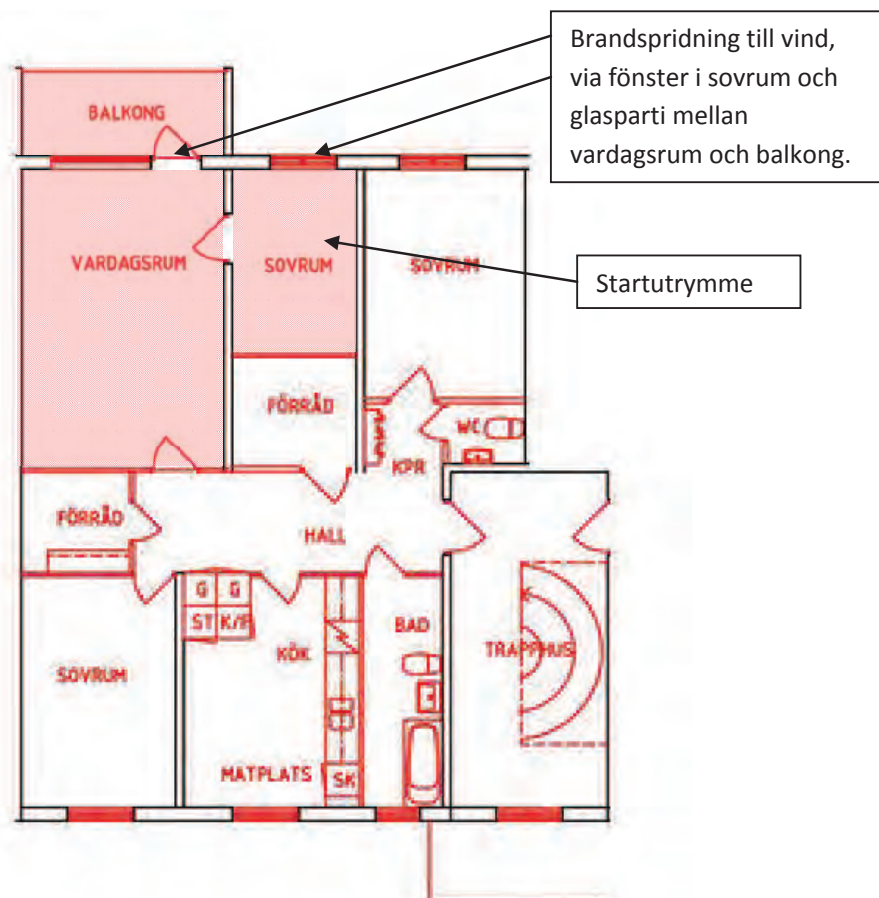
Larmtid:	Fredag 2013-08-16, kl. 23.25
Adress:	[REDACTED], Sölvesborg
Olyckstyp:	Brand i byggnad
Objektstyp:	Flerbostadshus
Startutrymme:	Sovrum
Startföremål:	Papperskorg
Brandorsak:	Rökelse
Insatsrapport nr:	201300601

Intervju med befäl och brandmän: 2013-08-28. Undersökningen utfördes av olycksutredare AH,JÄ.

Bakgrund till utredningen

Enligt lag (2003:778) om skydd mot olyckor 3 kap. 10§, ska kommunen se till att olyckor undersöks i skälig omfattning. Detta för att klarlägga orsakerna till olyckan, olycksförloppet samt hur insatsen genomförts. Information har inhämtats från personal på Räddningstjänsten Västra Blekinge som var i tjänst, personal på Sölvesborgshem och lägenhetsinnehavaren.

Objektsbeskrivning

Byggnaden är ett vidsträckt flerfamiljshus i två plan med 14 lägenheter. Huset är ca.75 meter långt och 15 meter brett. Fastigheten är uppförd i mitten på 70-talet. Gjutna valv skiljer lägenheterna som är egna brandceller. Takkonstruktionen var ett låglutande sadeltak med krypvind. Vinden var osekionerad. Takutsprång i samtliga lägenheter var av trä. Inspektionsluckor fanns på taket och i trapphuset.

Händelseförlopp

Runt 23-tiden befinner sig flickan i familjen inne i sitt rum. Flickan använde en typ av rökelsesticker som ger god lukt när den ryker. När flickan tror att den är släckt läggs den i papperskorgen som står inne i sovrumsrummet, därefter går flickan ut, stänger dörren in till rummet. När mamman kommer ut från toaletten och in i köket där flickan står, hörs ljud inifrån flickans rum. I efterhand har mamman berättat att det måste varit fönstret som krossats till följd av värmepåverkan. När mamman öppnar

sovrumsdörren och möts av kraftig rökutveckling, tar hon barnen omgående ut från lägenheten. När mamman kommer ut i det fria och vill upp igen för att hämta sina nycklar så är rökutvecklingen så kraftig att det inte går att komma in i lägenheten igen. I samband med utrymningen larmas räddningstjänsten.*

* *Händelseförloppet bygger på information från lägenhetsinnehavaren.*

Räddningstjänstens insats

Räddningstjänsten anländer till platsen ca 9 minuter efter att larmet inkommer. När 4060(FIP- första insats person), som tillsammans med släckbil 4010 är först på plats, kommer till platsen och ska gå in genom trappuppgången syns ett ljussken på baksidan av huset och rök väller ut från takfoten. Flera fönster är sotade på den drabbade lägenheten. Trappuppgången är rökfylld. När FIP går runt huset brinner det på balkongen. Inga fönster är hela i lägenheten på baksidan. Inledningsvis inriktas insatsen helt på livräddning och utrymning av hela fastigheten, inga resurser används för att påverka brandförloppet. Branden sprids snabbt till den öppna vinden. Första rökdykargruppen på plats (4010) får till uppgift att söka igenom den drabbade lägenheten. Branden i lägenheten släcks med vatten. Därefter genomsöks lägenheten. Personal på 4030 får i uppgift att utrymma de intilliggande lägenheterna. Efter ca 22 minuter anländer förstärkning 3010 (släckhet Karlshamn) och 6040 (Bromölla). Efter släckförsök från marken och höjdfordon utan framgång, tar räddningsledaren beslut att låta vinden brinna av med så lite vattenpåföring som möjligt för att minska vattenskadorna på byggnaden. Detta beslut tas efter att information har erhållits från vaktmästare på Sölvesborgshem om att byggnaden består av gjutna valv. Vinden brinner av och senare, ca 06:00 på morgonen, tas beslut om att sätta in en kranbil för att lyfta bort resterna av taket. Räddningstjänsten avslutas inte förrän 18:00 på lördagskvällen, men arbetet under eftermiddagen har endast varit bevakning. En separat insatsutvärdering är gjord där Räddningstjänstens arbete beskrivs mer i detalj.

Brandförlopp och trolig orsak

Den troliga orsaken till olyckan är att flickan i familjen använde rökelse som hon la i papperskorgen, trots att den inte var riktigt släckt. Denna värme var tillräcklig för att antända innehållet i papperskorgen. Brand och rök sprider sig vidare till intilliggande vardagsrum (se skiss). Via vardagsrummets öppna dörrar mot balkongen och det krossade sovrumsfönstret når branden takfoten (se bild nr 1 och nr 2). Takfoten är otät så de heta brandgaserna sprider sig upp till vinden som är helt öppen.

Följande faktorer kan ha påverkat det snabba brandförloppet:

- Fönster i startbrandcellen stod öppna.
- Dörren mellan sovrumsrum och vardagsrum stängs inte efter att branden har upptäckts av mamman.
- Otätheter i takfoten
- Osektionerad vind

Skadeomfattning

Totalt röskadades 14 lägenheter, varav två lägenheter brandskadades.

Slutsats

- Utrymningen av de närliggande lägenheterna försvårades på grund av att dörren in till startbrandcellen inte stängdes och rökfylld trapphuset. (*Fastighetsägaren*).
- Om vinden varit sektionerad hade brandförloppet fördröjts och därmed hade inte hela byggnaden påverkats. Sektionering av vindar bör ses över av fastighetsägare (*Fastighetsägare*).
- Fastigheten blev en totalskadad, vilket berodde på att rök spreds till flera lägenheter. Även vattenpåföring i kombination med otätheter i de gjutna valven bidrog till totalskadan (*Fastighetsägare och Räddningstjänsten*).
- Vattenpåföring gjordes från hävare men även från marken för att komma åt spridningen i balkongtaken, detta för att förhindra att branden skulle sprida sig neråt mot de andra lägenheterna. Detta fungerade bra (*Räddningstjänsten*).
- För att skapa bättre beslutsstöd för framtida insatser i flerfamiljshus krävs mer kunskap om byggnadskonstruktion (*Räddningstjänsten*).
- Om resurser, såsom skärsläckare eller dimspik, hade använts på vinden i ett tidigare skede hade detta eventuellt dämpat brandens förlopp. (*Räddningstjänsten*).
- Risken för brandspridning upp till vind och tak är alltid stor, särskilt när takfoten/takutsprånget är otätt och av brännbart material.
- Om dörrar och fönster varit stängda hade brandförloppet kunnat fördröjas (*Fastighetsägaren*).
- Trots att beslut tas om att låta vinden brinna av och att använda minimalt med vatten, påträffas brandmän långt in på morgonen med att spruta vatten på vinden som redan är förlorad. Varje enskild styrkeledare måste vara noga med att förmedla sådana viktiga taktiska beslut till gruppen. Sedan ligger det på den enskilda brandmannen att agera efter de beslut som fattas (*Räddningstjänsten*).

Mot bakgrund av ovanstående slutsatser anser Räddningstjänsten att följande åtgärder bör vidtas av fastighetsägaren:

- Informationsinsatser till boende i flerbostadshus om utrymningsstrategi bör anordnas.
- Inventering av vindar bör göras och därefter bör sektioneringsbehovet prioriteras och en åtgärdsplan tas fram.
- Rör genomföringar i bjälklag, mellan brandceller, måste vara täta för att funktionen vid brand ska upprätthållas. Detta ska kontrolleras vid nybyggnation enligt kontrollplan. Ibland händer det att nya genomföringar görs i en befintlig byggnad och då bör fastighetsägaren vara noga med att kontrollera att den som utför arbetet också tätar genomföringarna.

Mot bakgrund av ovanstående slutsatser anser Räddningstjänsten att följande åtgärder bör vidtas av Räddningstjänsten:

- Ytterligare informationsinsatser till befäl och brandmän om avsikten med att inte lägga på vatten i vissa lägen.
- Ytterligare utbildning i byggnadskonstruktion.

Utöver dessa åtgärdsförslag finns flera förbättringsförslag beskrivna i den fördjupade insatsutvärderingen. Dessa förbättringsförslag rör enbart Räddningstjänsten.

Återuppbyggnaden

Efter renoveringen har fastigheten sektionerad vind, takutsprång av mineritskivor.

Foto

Bild 1. Fönster från motsvarande sida av balkongen med takfot (pilen).

Bild 2. Balkongen underifrån, med otätheter upp mot vinden.

Bild 3. Balkongen från utsidan. Pilen visar startutrymmet.

Bild 4. Vardagsrummet

Startrummet